

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING FINANCIËN EN VEILIGHEID

WI:

Datum: 17 juni 2010
Plaats: Oude raadzaal
Tijd: 20.00-22.12

Aanwezig: dhr. J. Spakman, voorzitter (PvdA), dhr. B. Baldew (PvdA), dhr. R.O. Martens (PvdA), dhr. W. Moes (PvdA), dhr. J.M. van Keulen (VVD), dhr. M.T. Gijsbertsen (GroenLinks), dhr. W.B. Leemhuis (GroenLinks), dhr. R.P. Prummel (Stadspartij), dhr. A. Sijbolts (Stadspartij), dhr. E. Eikenaar (SP), mw. L.R. van Gijlswijk (SP), dhr. H.J.M. Akkermans (D66), dhr. J.H. Luhoff (D66), dhr. J. Seton (CDA), mw. I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie), dhr. R. Liefers (Student en Stad), mw. K. de Wrede (Partij voor de Dieren).

Namens de griffie: dhr. W.T. Meijer (commissiegriffier).

Wethouder: mw. C.T. Dekker, dhr. T. Schroor.

Verder aanwezig: dhr. J. Waindrich (plv directeur DIA) , dhr. Bosdijk, mw. C. Boomsma (accountant Ernst & Young).

Insprekers: mw. Diekstra (COP), mw. De Groot (Stichting de Jonge Onderzoekers)

Afwezig m.k.: dhr. D. Jager (VVD).

Verslag: dhr. J. Bosma (Notuleerservice Nederland).

A. ALGEMEEN DEEL

A.1 Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering en heet iedereen welkom.

A.2 Vaststellen agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

B. Inhoudelijk deel

B.1 Deelpresentatie Voortgangsrapportage 2010-I door Bestuursdienst en DIA

Plaatsvervangend directeur van de DIA de heer J. Waindrich geeft een presentatie over de DIA. Waarnemend gemeentesecretaris de heer Bosdijk vat de presentaties van vandaag compact samen.

B.2 Raadsvoorstel Gemeenterekening 2009 (m.n. paragrafen en financieel perspectief)

De heer Baldew (PvdA):

- Complimenteert de toegenomen sluitendheid en voorspelbaarheid van de begroting.
- Is tevreden over de stimulans van de afdeling Inkoop door bestedingen te doen in de stad (120 miljoen euro) en het noorden (213 miljoen euro).
- Betreurt de fragiele situatie van een aantal diensten en vraagt of bezuinigingen haalbaar zijn.
- Vraagt waarom het tekort bij OCSW oploopt, terwijl bij de Begroting 2010 een structurele oplossing werd beloofd. Hoe verklaart het college dit tekort en wanneer was het bekend? Vallen gelden om het tekort te dekken vrij door het dienstresultaat van 5,9 miljoen euro?
- Vraagt het college vooral managementproblemen achter de tekorten bij SoZaWe op te lossen. Wellicht vraagt de crisis een andere managementstijl. Worden de tekorten echt in 2011 opgelost?
- Vindt dat de gemeente het goede voorbeeld moet geven door haar eigen taakstelling te halen.

- Vraagt het college bij de reorganisatie van SoZaWe rekening te houden met de 110 structurele fte die nu incidenteel begroot worden.

De heer Akkermans (D66):

- Is positief over de rekening, het beheer van rechtmatigheid en de toegenomen voorspelbaarheid.
- Pleit voor het slim verbinden van bezuinigingsmaatregelen met de reorganisatie van diensten. Reorganisatie kan impliciet leiden tot een sterkere financiële situatie en bezuinigingen kunnen gebruikt worden om buffers te creëren.
- Vraagt of een voorziening is getroffen voor het risico dat invoering van DaFinci extra problemen oplevert.
- Is blij dat de gemeente zonder gedwongen ontslagen personeel inkrimpt. Bepleit beleid dat de overgang van werkgelegenheid van overheid naar marktsector stimuleert.
- Vraagt of het klopt dat dienstverlening aan Ten Boer meer kost dan het oplevert. Dat is niet de bedoeling.
- Hoort graag een toelichting op de 209.000 euro overschrijding bij duurzaamheid (punt 8).
- Is benieuwd naar een prognose van de frictiekosten bij het Natuurmuseum (punt 37).
- Vraagt hoe dringend het risico van aansprakelijkheid is voor de gemeente betreffende het Draf- en evenementencentrum (punt 79).
- Noemt als oplossing om onderuitputting van kortlopende voorzieningen te voorkomen, het instellen van een voorziening voor drie jaar. Het onderdeel Fiets (punt 122) is een goed voorbeeld.

De heer Seton (CDA):

- Vraagt of het tekort van 1,6 miljoen euro een keuze of een noodzakelijkheid is. Als het tekort onontkoombaar was, had de gemeente hier dan eerder op kunnen inspelen?
- Noemt het geen structurele oplossing voor de financiële situatie van de diensten SoZaWe en OCSW om telkens een half miljoen euro erbij te plussen.
- Vindt het effect van de personeelsstop vooralsnog tegenvallen. Is de terugloop met 10 fte en de bespaarde half miljoen euro in een half jaar het beoogde resultaat?
- Begrijpt dat overgebleven middelen nieuw beleid een tweede kans krijgen om besteed te worden. Is duidelijk welk geld na die tweede kans vrij kan vallen?
- Vraagt of het onderzoek naar in exploitatie te nemen gronden extra negatieve effecten voor 2009 op kan leveren.
- Complimenteert het college met de verbetering van de voortgangsrapportages.
- Constoteert dat de accountant twee alternatieven voor informatieverstrekking biedt: jaarlijks alle projecten herzien of interne beheersmaatregelen. Waarom kiest het college het tweede alternatief en wat vindt de accountant daarvan?
- Verlangt een toezegging van het college wanneer precies de nota Weerstandsvermogen komt.

De heer Liefers (Student en Stad):

- Complimenteert de leesbaarheid van stukken, al kan de concrete toetsbaarheid nog beter.
- Hoopt dat het nieuwe begrotingssysteem tot grotere voorspelbaarheid zal leiden.
- Is benieuwd naar bestemming van de logiesbelasting.
- Onderstreept het advies van de accountant voor scherper begroten en beter risicomangement om het weerstandsvermogen op peil te houden tijdens grote projecten en de crisis.
- Is positief over de verbeterde aansluiting van jongeren vanuit onderwijs op de arbeidsmarkt.
- Sluit zich aan bij de zorgen over buffers van de diensten HVD, DSW, SoZaWe en OCSW.
- Heeft graag meer helderheid over oud-id'ers en het toekomstig risico op onrechtmatigheid.
- Vraagt wat er gaat gebeuren met de vier punten uit 2008 die zijn blijven liggen.

De heer Gijsbertsen (GroenLinks):

- Sluit zich aan bij complimenten over de verbeteringen in de rapportage.

- Schaart zich achter het streven van het college kredieten niet meer te overschrijden en het weerstandsvermogen op peil te brengen.
- Sluit zich aan bij de vragen van de PvdA over de dienst OCSW.
- Heeft grote zorgen over de voortdurende financiële problemen bij de dienst SoZaWe.
- Sluit zich aan bij de vraag van D66 over risico's van DaFinci.
- Wil later discussiëren over oplossingen om vrijval bij onderwijshuisvesting te voorkomen.

Mevrouw De Wrede (Partij voor de Dieren):

- Vraagt welke negen geplande SLOK-projecten bedoeld worden die door vrijval gedekt worden (punt 65).
- Vraagt waarom 100.000 euro voor duurzame ontwikkeling naar de algemene egalisatiereserve wordt gesluisd (punt 139).

Mevrouw Jongman-Mollema (ChristenUnie):

- Sluit zich aan bij eerdere complimenten en de mogelijke verbetering van toetsbaarheid.
- Deelt de zorgen over de financiële situatie van de diensten SoZaWe en OCSW. Noemt het een mooie concerngedachte dat sterkere diensten de zwakkeren financieren.
- Vraagt hoe de flexibele schil van 90 fte bij RO/EZ en eventueel bij andere diensten zich verhoudt tot de personeelsstop.
- Onderstreept het belang van gezond weerstandsvermogen en scherpe controle, zeker gezien de grote projecten die wel door moeten gaan. Gelukkig treden niet alle risico's tegelijk op.

De heer Sijbolts (Stadspartij):

- Sluit zich aan bij complimenten over toegenomen voorspelbaarheid.
- Vindt het verschil tussen hoog ingeschatte risico's van grote projecten en het weerstandsvermogen te groot, ook gezien de teruglopende rijksbijdragen.
- Vraagt hoeveel geld voor de RegioTram en de Zuidelijke Ringweg gereserveerd moet worden en wat dat betekent voor het weerstandsvermogen.
- Noemt het positief dat gewerkt wordt aan het project Integraal Risicomanagement.
- Vraagt waarom het inkoopbeleid niet altijd is nageleefd (pagina 14).
- Twijfelt of de hogere resultaatverwachtingen wel reëel zijn tijdens de recessie.

Mevrouw Van Gijlswijk (SP):

- Sluit aan bij de complimenten over de toegenomen voorspelbaarheid.
- Vindt sommige conclusies onduidelijk of niet goed beargumenteerd. Zo staat het aantal ingediende aanvragen bijzondere bijstand genoemd in plaats van het aantal toegekende. Ook staat het aantal huisuitzettingen niet concreet vermeld.
- Constateert dat het aantal niet-bestede middelen flink is teruggelopen tot 2,1 miljoen euro.
- Pleit voor een maximum percentage externe inhuur.

De heer Van Keulen (VVD):

- Pleit voor meer SMART geformuleerde doelen en resultaten.
- Maakt zich zorgen dat er niet preciezer begroot kan worden. Zeker gezien de bezuinigingen moet de raad het meerjarenbeeld nauwkeurig kunnen beoordelen. Waarom is het overschot elk jaar rond de 30 miljoen euro voordat het wegbestemd wordt?
- Deelt de zorgen over een aantal matig presterende diensten.
- Gaat ervan uit dat het weerstandsvermogen zal verbeteren.
- Begrijpt niet waarom het aantal fte met 234 steeg tijdens de personeelsstop.
- Vindt dat 35 miljoen euro aan externe inhuur beter moet in de toekomst.

Mevrouw Boomsma (Ernst & Young):

- Antwoordt dat een voorziening niet bedoeld is voor niet-bestede budgetten, de bestemmingsreserve is als spaarpot bedoeld. Een voorziening kan wel ingesteld worden voor kostenegalitatie van groot onderhoud met een onderbouwd plan.
- Geeft de voorkeur aan volledige herziening na rapportage van staat P. Noemt als voorwaarden voor het tweede alternatief verbetering van interne controles en onderzoek tijdens het opstellen van staat P naar wijzigingen van externe uitgangspunten en de effecten daarvan op projecten.
- Noemt financiering van oud-ID'ers middels het participatiebudget in principe onrechtmatig. Omdat hierover landelijk discussie bestaat, is het als onzekerheid opgenomen.

Wethouder Dekker:

- Geeft complimenten over de rekening graag door aan de medewerkers.
- Weigert via slotwijzigingen in december de balans kloppend te maken. Een afwijking van 30 miljoen euro op een begroting van 900 miljoen is niet ongewoon. De VVD onderschat de complexiteit van de gemeentelijke organisatie. Net als bij bedrijven en huishoudens zijn er altijd onvoorziene mee- en tegenvallers
- Is voorstander van behoedzaam begroten en noemt het tekort van 1,6 miljoen euro niet voor herhaling vatbaar. Snelle oplossingen zouden echter leiden tot merkwaardige bezuinigingen. De algemene egalitatie-reserve wordt acuut weer aangevuld.
- Wijst erop dat de accountant een goedkeurende verklaring heeft afgegeven. Toch zijn er problemen bij een aantal diensten. Het college buigt zich over het vraagstuk hoe om te gaan met financiële resultaten en reserves van diensten. Bij de reorganisatie zal ook de mate van zelfbeheer aan de orde komen.
- Wijst op de grote onzekerheden bij de dienst SoZaWe, bijvoorbeeld wat betreft in- en uitstroom van bijstandsgerechtigden tijdens de recessie. Het college houdt de raad regelmatig op de hoogte, vanaf oktober zal de onzekerheid in bandbreedten worden aangegeven.
- Zegt toe, wanneer de raad ze nog niet heeft ontvangen, brieven toe te sturen van de diensten OCSW en SoZaWe, waarin zij rapporteren over de Begroting 2010 en afdekking van de tekorten. OCSW dekt het tekort in 2010 incidenteel, in 2011 al grotendeels structureel.
- Meldt dat uit een nacalculatie blijkt dat de gemeente wat geld overhoudt aan de dienstverlening aan Ten Boer. Doel is echter expertise met kleine gemeenten te delen.
- Zegt toe de raad te informeren over invoering van DaFinci, alleen wanneer uit de rapportage die het college volgende week ontvangt blijkt dat het niet goed gaat. Er is geen voorziening getroffen voor DaFinci.
- Antwoordt dat extra geld voor duurzaamheid te verklaren is doordat een versnelling van het programma in 2009 is gefinancierd met gelden uit 2010.
- Beaamt dat beleidsverantwoording beter en concreter kan. De auditcommissie heeft een planning gemaakt om de komende jaren programmabegroten echt in te voeren met doelen en resultaten. Het zou goed zijn als de raad prioriteiten aangeeft, dan kan over bepaalde onderwerpen uitvoeriger gerapporteerd worden.
- Is blij dat haar strenge methode van bepaling van het weerstandsvermogen is gevolgd. Dat leidt er wel toe dat het weerstandsvermogen net een onvoldoende scoort. Het college wil minimaal een voldoende en heeft voorgesteld 6 miljoen euro naar de Wwb en 2,8 miljoen naar de algemene egalitatie-reserve over te hevelen.
- Vindt dat de gemeente grote projecten wel aan kan. Het Forum, de Zuidelijke Ringweg, de RegioTram, Meerstad, investeren in schuldhulpverlening en het schoonhouden van de stad zijn ook belangrijk voor de sociale samenhang. Goed organiseren en controleren is noodzakelijk in deze spannende tijden.

Wethouder Schroor:

- Verklaart de groei van formatieplaatsen door de overname van Jeugdgezondheidszorg met 134 fte en boventallig personeel in herplaatsingtrajecten met 49 fte.
- Verwacht voor zes tot acht medewerkers van het Natuurmuseum frictiekosten na verkoop.

- Licht de ontwikkeling van de organisatie toe. Volgende week is de eerste “Open Space sessie” met zeventig medewerkers. De boodschap is tweeledig: het reorganiseren is begonnen én het bestuur laat zich nog steeds door het personeel inspireren. Het college zet in op dienstverlening als leidraad en organische groei van binnenuit. De wethouder stelt voor na de zomer een presentatie over de organisatieontwikkeling te geven.
- Verklaart externe inhuur deels door grote projecten waar tijdelijk extra deskundigheid en capaciteit voor nodig is. Het college scherpt regels voor externe inhuur aan: scherpere ontheffingsverklaring, een taakstellingsverplichting en verkorting van de verantwoordingstermijn. Daarna valt pas te denken aan het normeren van externe inhuur.

B.3 Voorbereiding Voorjaarsdebat

De voorzitter:

- Meldt dat het college door haar spreektijd heen is. Het college kan schriftelijk reageren.

Inspreker mevrouw Diekstra (directeur COP):

- Noemt de voorgestelde bezuiniging van 1 miljoen euro op een budget van 1,8 miljoen euro een catastrofe voor de dertig peuterspeelzalen van het COP. Dit is niet snoeien, maar saneren met de kettingzaag.
- Staat open voor overleg. Het bestuur heeft al verantwoordelijkheid genomen door formatieplaatsen af te stoten en twee peuterspeelzalen te sluiten.
- Kan de bezuiniging niet rijmen met de doelstellingen van het integraal jeugdbeleid, waarin peuterspeelzalen als signaleerlocatie en schakel een belangrijke rol spelen.
- Stelt dat de gemeente kinderen niet kan wegbezuinigen, hun kansen wel.

Inspreker mevrouw De Groot (voorzitter Stichting de Jonge Onderzoekers):

- Demonstreert een werkstuk met geheime sluiting waarvoor veel technieken gebruikt zijn.
- Herinnert de raad dat het onderdeel Technica 10 voor meiden al is wegbezuinigd.
- Noemt het aantal bezoekers (>10.000 per jaar), formatieplaatsen (8, waarvan 5 maatschappelijk) en vrijwilligers (50).
- Stelt dat kinderen die voor hun 11^e positieve ervaringen met techniek opdoen, een veel grotere kans maken op een technische loopbaan.
- Roept op niet in te stemmen met deze bezuiniging en nodigt raadsleden uit te komen kijken.

Mevrouw De Wrede (Partij voor de Dieren):

- Dankt de sprekers en betreurt de bezuinigingen op kindervoorzieningen.
- Vraagt met het oog op de lange termijn niet te bezuinigen op duurzaamheid.
- Pleit ervoor door te gaan met ecologisch beheer van bermen. In het Groningse maaisel zit weinig dioxine, de kosten voor het afvoeren zijn lager dan de betiteling ‘chemisch afval’ doet vermoeden.
- Is tegen het bezuinigen op aankondigingen in de Gezinsbode. Digitale informatie bereikt niet iedereen.
- Is voorstander van een heffing op bomenkap.

Mevrouw Van Gijlswijk (SP):

- Vraagt het college vóór bespreking van de begroting te komen met gevolgen van de voorgestelde bezuinigingen voor de financiële toegankelijkheid van voorzieningen.
- Ziet mogelijkheden via de Stadspas lage inkomens tegemoet te komen tijdens de bezuinigingen. Hoe denkt het college hierover?
- Vraagt waaruit de bezuinigingen van 1,7 miljoen euro op maatschappelijke ontwikkelingen precies bestaan (bezuiniging 44).

De heer Prummel (Stadspartij):

- Smeekt college en raad prestigieuze projecten als het Forum af te blazen of uit te stellen naar Duits voorbeeld. Het is beter te investeren in mensen dan in gebouwen.

De heer Baldew (PvdA):

- Mist uitwisselbare alternatieven voor bezuinigingen.
- Wijst op het belang goed met betrokken instellingen te overleggen, zodat zij tijdig kunnen anticiperen en niet zomaar omvallen.
- Mist de financiële en inhoudelijke effecten van de voorgestelde maatregelen.
- Pleit er nogmaals voor dat de gemeente het goede voorbeeld moet geven door haar eigen taakstellingen te halen.

De heer Van Keulen (VVD):

- Vraagt wie de ozb-verhoging van 4 miljoen euro heeft bedacht, hoe deze is omgerekend naar een eenmalige verhoging van 3 euro per inwoner en waarom. Wat is het percentage?

Mevrouw Jongman-Mollema (ChristenUnie):

- Ziet graag een onderbouwing van de keus voor deze voorstellen. De raad kan ook haar prioriteiten aangeven.
- Heeft eerder gepleit de Stadjerspas vooral een voorziening voor lage inkomens te laten zijn, dat kan nu blijkbaar wel.
- Vraagt waarom subsidie aan de Jonge Onderzoekers zomaar zonder discussie wordt stopgezet en gaat zelf op onderzoek uit.
- Heeft in 2003 gepleit voor behoud van zwemles. Ontstaat een tekort op de WSR? Stelt voor in groep 3 al met zwemles te beginnen, dat is gezond en veilig.
- Vindt de bezuinigingen op het COP ver gaan. Wat zijn de gevolgen? Welke zalen moeten dicht? Hoe bereikt het jeugdbeleid dan ouders die geen kinderopvang gebruiken?
- Leest in de rekening dat de helft van de Stadjers zich tot de gemeentelijke Ombudsman heeft gewend, waarom dan afschaffen?

De heer Akkermans (D66):

- Vraagt of verzelfstandiging van onderdelen bekeken wordt bij de organisatieontwikkeling.
- Roemt de financieel-technische maatregelen, maar vraagt of op termijn de bezuinigingen ook beleidsinhoudelijke gevolgen zullen hebben.

De heer Gijsbertsen (GroenLinks):

- Is niet gelukkig met het afschaffen van de gemeentelijke Ombudsman. Is het uitbesteden van de Ombudsman wel een echte bezuiniging?
- Vraagt of de doelgroep van voor- en vroegschoolse educatie nog wel volledig bereikt kan worden met de forse bezuinigingen op het COP.

De heer Liefers (Student en Stad):

- Begrijpt de noodzaak tot bezuinigen, maar mist op hoofdlijnen een onderbouwing van juist deze voorstellen.
- Is warm voorstander van het investeren in het weerstandsvermogen.
- Betekent verlengen van afschrijvingstermijnen schuiven met geld?
- Is benieuwd naar uitvoering van de motie die de raad verzoekt voor de zomer over het verandertraject te informeren.
- Vraagt waarom de concretisering van het tienpuntenplan van de samenwerking met Oldenburg niet is meegenomen.

De heer Seton (CDA):

- Constateert een verslechtering van 800.000 euro in het meerjarenbeeld. Betekent het afschaffen van de afdracht van 700.000 euro door het Parkeerbedrijf nu dat extra bezuinigingen nodig zijn?
- Verwacht meer risico bij het verlengen van afschrijvingstermijnen.
- Had liever voor de verkiezingen deze voorstellen op tafel gehad. Waarom is de bezuiniging op het ambtelijk apparaat nu lager dan voor de verkiezingen?
- Sluit aan bij de vraag van GroenLinks over de Ombudsman.
- Vraagt het college in de schriftelijke ronde mee te nemen: de opmerkingen van het SOOG over volledige afroming van de Wmo-gelden, de Groninger woonkwaliteit en de Stadjerspas.

De voorzitter:

- Sluit de vergadering onder dankzegging.

Toezeggingen namens wethouder Dekker:

- Stuur de raadsleden, wanneer zij deze nog niet hebben ontvangen, de twee brieven van de diensten OCSW en SoZaWe, waarin zij rapporteren over de Begroting 2010 en dekking van de tekorten.
- Informeert de raad over invoering van het systeem DaFinci, alleen wanneer uit rapportage die het college volgende week ontvangt blijkt dat het niet goed gaat.

Toezegging namens wethouder Schroor:

- Geeft na de zomer een presentatie over de organisatieontwikkeling.